

اصول قانون اساسی

در تونظرات شورای نگهبان

عنوان

اصل هفتاد و هشتم

شماره مسلسل: ۱۳۹۶۰۰۱۸

تاریخ: ۱۳۹۶/۴/۱۰

پژوهشکده شورای نگهبان

شناسنامه

عنوان:

اصول قانون اساسی در پرتو نظرات شورای نگهبان

اصل هفتاد و هشتم

تدوین:

محمد فتحی

ناظر علمی:

کاظم کوهی

گروه تدوین نظرات و مبانی آراء شورای نگهبان

شماره مسلسل: ۱۳۹۶۰۰۱۸

تاریخ انتشار: ۱۳۹۶/۴/۱۰

پژوهشکده شورای نگهبان

فهرست مطالب

- ۲ اصل هفتاد و هشتم
- ۲ ۱- نظرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی
- ۲ ۱-۱. لایحه وظایف وزارت امور خارجه
- ۲ ۱-۲. طرح آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی
- ۳ ۲- نظرات شورای نگهبان در خصوص اساسنامه های مصوب هیئت وزیران
- ۳ ۳- نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان
- ۳ ۴- نظرات شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی
- ۴ هتذکرهای ارشادی و قانونی شورای نگهبان

اصل هفتاد و هشتم

هرگونه تغییر در خطوط مرزی ممنوع است مگر اصلاحات جزئی با رعایت مصالح کشور، به شرط اینکه یک طرفه نباشد و به استقلال و تمامیت ارضی کشور لطمه نزند و به تصویب چهارپنجم مجموع نمایندگان مجلس شورای اسلامی برسد.

۱- نظرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی**۱-۱. نظر شماره ۲۹۱۹ مورخ ۱۳۶۳/۱۲/۲ شورای نگهبان در خصوص لایحه وظایف وزارت امور خارجه^(۱) مصوب ۱۳۶۳/۱۱/۲۵ مجلس شورای اسلامی**

۱-۱-۱- ذیل بند (۱۵) ماده (۲)^(۲) در مورد حل و فصل اختلافات مربوط به خطوط سرحدی، بدون تقیید آن به رعایت اصل ۷۸ قانون اساسی، مغایر اصل مذکور است.

۱-۲. نظر شماره ۷۸/۲۱/۴۵۵۱ مورخ ۱۳۷۸/۲/۸ شورای نگهبان در خصوص طرح آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸/۱/۱۸ مجلس شورای اسلامی

۱-۲-۱- با توجه به اینکه اصل ۷۸ هرگونه تغییر در خطوط مرزی را ممنوع دانسته و تنها اصلاحات جزئی را با رعایت شرایط مذکور در آن اصل اجازه داده است، مقتضی است عنوان تغییر خطوط مرزی و ترتیب مواد (۲۰۸) و (۲۰۹) و (۲۱۰)

۱. گفتنی است این لایحه ابتدا با عنوان «لایحه اهداف و وظایف وزارت امور خارجه» به مجلس تقدیم شده است، لیکن عنوان آن، هنگام بررسی در مجلس تغییر کرده است.

۲. ماده ۲- وزارت امور خارجه در اجرای مفاد ماده (۱) وظایف اساسی زیر را عهده دار خواهد بود:
۱- ...

۱۵- تهیه و تنظیم متون معاهدات مربوط به تعیین خطوط مرزی (زمینی، رودخانه‌ای، هوایی، دریایی) و موافقتنامه‌های انتظامات سرحدی و نظارت بر حسن اجرای آنها، همچنین رسیدگی و حل و فصل اختلافات مربوط به خطوط سرحدی با همکاری و هماهنگی ارگان‌های ذی‌ربط.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۶۴/۱/۲۰ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

ماده ۲- وزارت امور خارجه در اجرای مفاد ماده (۱) وظایف اساسی زیر را عهده دار خواهد بود:
۱- ...

۱۵- تهیه و تنظیم متون معاهدات مربوط به تعیین خطوط مرزی (زمینی، رودخانه‌ای، هوایی، دریایی) و موافقتنامه‌های انتظامات سرحدی و نظارت بر حسن اجرای آنها، همچنین رسیدگی و حل و فصل اختلافات مربوط به خطوط سرحدی با همکاری و هماهنگی ارگان‌های ذی‌ربط با رعایت اصل ۷۸ قانون اساسی.

و متن آنها به ترتیب مذکور در اصل اصلاح شود.^(۱)

۲- نظرات شورای نگهبان در خصوص اساسنامه‌های مصوب هیئت وزیران

۳- نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان

۴- نظرات شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی

۱. دوم- تغییر خطوط مرزها

ماده ۲۰۸- در لایحه تقدیمی مربوط به تغییر خطوط مرزی، متن کامل عهدنامه بین‌المللی آن، که براساس اصل هفتاد و هشتم (۷۸) قانون اساسی تنظیم شده باشد، جهت بررسی باید ضمیمه گردد. متن این عهدنامه پس از اعلام وصول، بلافاصله چاپ و بین نمایندگان توزیع و همزمان به کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی ارجاع می‌شود.

ماده ۲۰۹- کمیسیون مذکور در ماده قبل، پس از کسب نظر مشورتی کمیسیون قضایی و حقوقی و با دعوت از نماینده شورای عالی امنیت ملی و نمایندگان پیشنهاددهنده، به بررسی همه‌جانبه موضوع می‌پردازد و ظرف یک ماه گزارش تفصیلی خود را مبنی بر قبول یا رد عهدنامه به ضمیمه پیشنهادهای اساسی به هیئت رئیسه ارسال می‌دارد.

ماده ۲۱۰- لوایح مربوط به عهدنامه‌های تغییر خطوط مرزی همانند سایر عهدنامه‌های بین‌المللی مهم دو شوری خواهد بود و به همان ترتیب نیز مورد بررسی قرار خواهد گرفت. این نوع عهدنامه‌ها، در صورتی که صرفاً برای اصلاحات جزئی، با رعایت مصالح کشور و دو طرفه باشد و به استقلال و تمامیت ارضی کشور لطمه نزنند، با تصویب چهارپنجم مجموع نمایندگان مجلس معتبر خواهد بود.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۷۸/۴/۱۳ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

- در سطر بالا [=دوم- تغییر خطوط مرزی]، کلمه «تغییر» به عبارت «اصلاح جزئی در» اصلاح گردید.
- در سطر بالا [=ماده ۲۰۸- در لایحه تقدیمی مربوط به تغییر خطوط مرزی]، کلمه «تغییر» به عبارت «اصلاح جزئی در» اصلاح گردید.

- ماده (۲۱۰) به شرح زیر اصلاح گردید:

ماده ۲۱۰- لوایح مربوط به عهدنامه‌های اصلاح جزئی در خطوط مرزی همانند سایر عهدنامه‌های بین‌المللی مهم دو شوری خواهد بود و به همان ترتیب نیز مورد بررسی قرار خواهد گرفت. این نوع عهدنامه‌ها، در صورتی که صرفاً برای اصلاحات جزئی با در نظر گرفتن مصالح کشور و رعایت اصل هفتاد و هشتم (۷۸) قانون اساسی دو طرفه باشد و به استقلال و تمامیت ارضی کشور لطمه نزنند، با تصویب چهارپنجم مجموع نمایندگان مجلس معتبر خواهد بود.

۵- تذکرات ارشادی و قانونی شورای نگهبان

امام خمینی (ره):

و از شورای محترم نمایان می‌خواهم و توصیه می‌کنم، چه در نسل حاضر و
چه در نسل‌های آینده که با کمال دقت و قدرت و ظایف اسلامی و ملی خود
را ایفا و تحت تأثیر هیچ قدرتی واقع نشوند و از قوانین مخالف با شرع مطهر و
قانون اساسی بدون هیچ ملاحظه‌ای جلوگیری نمایند.

(صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۴۲۲)

آدرس: تهران، خیابان شهید سپهبد قرنی،
کوچه شهید دهقانی‌نیا (خسرو سابق)، پلاک ۱۲
صندوق پستی: ۱۴۶۳ - ۱۳۱۴۵
تلفکس: ۰۲۱ - ۸۸۳۲۵۰۴۵
info@shora-rc.ir
www.shora-rc.ir